

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofijsk.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natise en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Maksimilijanum-Viktorinum

to je

mladenišnica ali dijaško semenišče za Lavantinsko škofijo.

III. V jeseni l. 1876. se je nakupilo zemljišče, 1350 □^o veliko, ležeče v takó imenovanem novem delu mesta, ki je nekoliko sežnjev nad staro mesto vzvišan. Vogelui kamen so milostljivi knez in škof blagoslovili 22. maja 1877. in mesenca avgusta je bila hiša že pod streho. Lega kupljenega zemljišča je na vse strani prosta in zdrava, in razgled iz semenišča na vse kraje zares krasen, ki povzdiguje duha in srce razveseljuje. Hiša meri na dolgost 24 sežnjev in nje prednja in glavna stran je obrnjena proti jugu. Ta lega stori, da so vse izbe svetle, solučne in vesele, kar enako dobro služi učenju in zdravju učencev. Pri tej legi se bo prihranilo tudi vsako leto dosti kurjave. Hiša ima dvojno nadstropje. V vsakem nadstropju ste dve veliki dvorani, ena za učenje, druga za spanje; med obema je stanovanje enega voditelja, ž njima z vratmi zvezano na obe strani, tako da voditelj po dnevi in po noči vsak nemir in nered hitro začuje in zapazi, in hipoma med učence stopiti zamore. V obojnem nadstropju je še nekoliko manjših izb za vaje v petju, muziki in za ponavljanje z manje zmožnimi učenci. V drugem nadstropju na severno-izhodni strani je kapela, s svojim umetnim obokom visoko v podstrešje segajoča, in od nobene strani od zvonanjega truša nadlegovana. Pri tleh je prostrana svetla obednica, lepa in prijazna izba za bolenike, zvezana z manjšo izbo za strežaja, izba za sprejem tujih, kuhinja z obširno shrambo za jestvine, in stanovanja za družino. Pod zemljo so kleti za vino, za zelenjavo in za drva. V obeh nadstropjih so široki in svetli mostovži, tako da se bodo učenci tudi pri dolgo trpečem slabem vremenu še nekoliko sprehajati zamogli. Dvorišče ima obilno prostora za odpočitek učencev in za njih vesele igre, in poleg dvorišča je kuhinjski vrt, velik zadosti za domače potrebe. Vse posestvo je obdano z močnim, visokim in čednim obzidjem.

Ko se je zidanje začelo je imela mladenišnica, ako se prištejejo v hranilnicah natekle in ne vzdignjene obresti, vsega premoženja okoli 90.000 gl.; in sicer posebej: Maksimilijanum okoli 45.000 fl. in Viktorinum (s hišo in 3 goricami vred) okoli 43.000 gld. založenega kapitala. Za nakup zemljišča, za zidanje hiše in obzidja okoli celega posestva z vsemi rokodelci vred se je potrošilo okoli 46.000 fl. Vse potrebno pohiše, n. pr. vredba kapele, potem mize, stoli, postelje, kuhinjska in mizna priprava, perilo itd.) bo stalo kuhinjo 4000 fl. tako, da se sme reči: semenišče popolnoma izdelano bo stalo 50.000 gld. *) Ako se ti znesek odšteje od zgoraj navedenega splošnega imetka od 90.000 gld. je razvidno, da bode za vzdrževanje učencev ostalo le še okoli 40.000 gld. večji del v obligacijah, kar toraj ne daje na leto polnih 2000 gld. obresti. Ako se vzame za podlago račun, da je v Celju vsak učenec (z vračunjenimi splošnimi hišnimi potroški vred) stal 110 gld. na leto, se kaže, da bi se pri sedanjem premoženju zamoglo le kakih 18 dijakov v semenišče sprejeti. Ker je pa v obeh nadstropjih za 50 in če bo treba, tudi za 60 učencev prostora dovolj, je razvidno, da se bo zamoglo le v tej meri večje število dijakov sprejemati, kolikor bode od ene strani ustanovniški kapital rasel po darovih, oporokah, in vstanovah posebnih mest za enega ali več dijakov, — in od druge strani, kolikor se bodo starši ali drugi dobrotniki dijakov zavezali, vsako leto za nje doplačevati. Kajti že zdaj bodi rečeno, da se bodo po sklepu kn. šk. konzistorja le celó ubogi dijaki, ki so posebno lepega obnašanja in tudi v šoli vrlo napredujejo, brez vsega doplačila sprejemali.

Pri takih okoliščinah prečastitemu kn. šk. konzistorju res ni ostalo drugih sredstev, da bi se prostori semenišča hitreje napolnili, kakor da se je z posebnim vabilom dd. 10. t. m. obrnil do duhovnikov in vernikov po vsej škofiji, naj pomorejo, ko svojem premoženju zamorejo, in naj tudi

*) Natanjši račun bo kn. šk. konzistorij izdal, kedar bo vse delo dovršeno.

enkrat, ko bodo od tega sveta slovo jemali, v svojih oporokah Lavantinske mladenišnice ne pozabijo. Genljivi sklep vabila se prilično takó glasi: „Zapisniki milodarov prejšnjih let nam kažejo genljive zglede darežljivosti duhovnikov in vernikov. Nikar ne zaostajajmo za lepimi zgledi svojih prednikov! Res sicer je, da so se denarstvene zadeve zadnja leta britko spremenile: uboštvo med nami postaja vedno večje. Ali prav v tem obstoji visokost djanske ljubezni, da si ve kristijan tudi pri najpotrebnejših rečeh še kaj pritrpati, ako velja kaki visoki namen doseči. Tukaj je ta namen: duševni blagor Lavantinske škofije, katero kakor svojo duhovno mater spoštujemo in tudi spoštovati moramo. Ta mati nam kaže toliko praznih dušno-pastirskih služeb in ponavlja z užaljenim srcem besede Kristusove: „Žetev je velika; pa delavcev je malo“. (Luk. 10, 2). Ne preslišimo tožečega glasa svoje duhovne matere; ampak stopimo skupaj, podajmo si roke, in pomagajmo vsak po svoji moči, da novo mladenišnico takó trdno ustanovimo, da se našej škofiji za naprej ne bo več bati pomanjkanja duhovnikov. Naš milostljivi knez in škof so v ta namen že darovali 2500 fl. Spodobi se, da za Njimi najpoprej mi duhovniki gremo k darovanju. S tem najbolj lepo prvič svojo hvaležnost skazemo za duhovniški poklic, ki smo ga brez zaslužnja od Boga prejeli, drugič svojo hvaležnost naproti našim dobrotnikom, ki so nas v šolah podpirali; kajti brez tuje pomoči bi pač mnogi izmed nas duhovniškega stana ne bili dosegli. Zlasti so mnogi mlajši duhovniki že po več let iz ravno te ustanove zdatne podpore prejeli, za katero zdaj na pomoč kličemo in vabimo. Kar so drugi nam storili, povrnimo mi zopet drugim! In tretjič dopolnimo z tem sveto dolžnost, katero nam Tridentinski zbor nalaga, ki po vseh škofijah mladenišnice ustanoviti veleva. In zares; med vsem tem, karkoli mi po svoji človeški slabosti pripomagati zamoremo, da našej škofiji dobrih duhovnikov nikdar manjkalo ne bode, je gotovo najzdatnejši pomoček ta, da semenišče za dijake ustanovimo. Pa tudi verniki, ki bodo to vabilo brali, njegove važnosti prezrli ne bodo; vsaj ravno oni britke nasledke pomanjkanja dušnih pastirjev najprej in najbolj občutijo, ter tolikokrat škofijstvu svoje težave tožijo in za dušne pastirje prosijo, pa se jim pomagati ne more! Tudi vernike tedaj vabimo, da pri ustanovitvi dijaškega semenišča takó rekoč, kakor botri in botre pristopijo. Vsak, še tako mali dar bodo dušni pastirji hvaležno sprejeli in preč. škofijstvu odrajtali.*) Morebiti se tudi najdejo v kateri fari (ali v dveh farah skupaj) bolj premožni in za božjo čast vneti dobrotniki, ki bi napravili ustanovo za enega dijaka, tako namreč, da bi zamogel vedno eden dijak tiste fare v mladenišnici prebivati. Gotovih

*) Tudi „Slov. Gospodar“ bo milodare za dijaško semenišče zdaj in zanaprej rad sprejemal, naznanjal in kn. šk. konzistoriju oddajal. Vredno.

2000 goldinarjev bi za eno ustanovo zadostovalo. Dosihmal imamo 7 takih ustanov; izmed njih je 6 od duhovnikov založenih, eno pa je neka pobožna žena napravila, ki je svojo gorico mladenišnici sporočila. Novo mladenišnico bodo milostljivi knez in škof 1. maja blagoslovili in njenemu namenu izročili. K tej slovesnosti so duhovniki iz vseh delov škofije ob enem povabljeni. Sklenemo to poročilo z srčno željo, naj bi obudil ljubi Bog toliko dobrotnikov po škofiji, da bi se mladenišnica že skoraj v obeh nadstropjih napolnila z dijaki bistre glave in pobožnega srca, ki so za duhovniški poklic navdušeni.

Fr. K.

Gospodarske stvari.

Cestno blato kaj je vredno.

M. Cestno blato nastane iz kamenja ali prodeca, kterega kolesa po cesti se potakajočih vozov sterejo. Vrh tega ima pa tudi še mnogo organskih snovi v sebi zlasti živalskih izločkov in rastlin, ki ob cesti in po nji rastejo. V novejšem času so cestno blato v kantonu Bernskem na Švicarskem kemično preiskali in našli, da ima to blato 1·14 odstotkov malca ali gipsa v sebi, 1·13% fosforovokislega apna, 1·79% ločljive kremenove kisline, 0·051% klorovih alkalij, 7·20% organskih snovi in slednjič 0·2% dušeca ali gnjilca. Seveda cestno blato ne bode po vseh krajih jednako sestavljeno, ampak njegova sestava in njegovi deli se bodo glavno ravnali po kamenju ali prodecu, z katerim se cesta navaža. Gotovo pa je, da se cestno blato prav dobro prilega v napravo raznega gujilega posebno pa za napravo komposta za travnike in senožeti. Cestno blato na travnik potrošeno, zlasti če se mu še nekaj lesnega pepela primeša, izvrstno gnoji. Na Švicarskem cestno blato prav skrbno spravljajo in z njim razna zemljišča gnojijo. Priprosti račun kaže, da imamo v cestnem blatu prav dober kup in priročno sredstvo in pomoček brez velikega truda si naše poljske in travniške pridelke izdatno pomnožiti.

M. Perzijanska zelenomesnata sladka dinja. Število raznih sort sladkih dinj je precej veliko. Posebne priporočbe vredna je gori imenovana Perzijanska zelenomesnata sladka dinja. Sad je okusnega, zelenega mesa. Seme te dinje se dobiva pri semenskih trgoveh in gotovo tudi pri Berdajsu v Mariboru. Domovina dinjam so jutrove dežele zlasti pa Armenija. Pri nas se dajo vzrediti pod milim nebom le po toplejših krajih. Posebno lepo storé v vinogradih po novih jamah, kar pa seveda se ne sme v redno pridelovanje dinj priporočati, ker bi to bilo vinogradu na škodo. V bolj severnih krajih dinjo le prirejajo v toplih vrtnih hišah. Tudi pri nas mora biti leto posebno toplo in ugodno, če se

hočejo lepe in okusne dinje prirediti. Od leta 1868. sem ni bilo več takega. Seme sladke dinje se seje zdaj v gnojne grede ali pa tudi prav pod milo nebo brž ko se ni več slane bati. Iz gnojnih gred se sajenice po potrebi, ko ne pretijo več mrazovi, na pripravne vrtno gredice presadijo. Napravijo se tako imenovana gnojna gnezda, t. j. kopice z gnojem pomešane prsti. V sredi se jim naredi mala globelja, v katero se potem ali koj seme ali pa že v gnojni gredi prirejene sajenice posade. Postranske trte se jim morajo marljivo poščipovati. Da sad po prstni mokroti ne začne gnjiti, treba ga je na deskice, strešne opeke itd. polagati. V prav toplih letih pa tudi tega ni treba, že brez tega tudi lepe in zdrave prirastejo.

M. Kako z krompirjem ravnati, da tudi po leti dolgo užiten ostane. Postavi se kotel z vodo na ogenj. Ko voda v kotlu popolnoma zavreje, se krompir z pomočjo jerbasa ali primerne mrežice v vrelo vodo pomoči in kakih 4 sekund v nji podrži. Na to se krompir v jerbasu ali mreži iz kropla potegne, na tla izsuje, da se odteče in osehne. Tako se ravna z vsem krompirjem, kar si ga kdo za poletno porabo hraniti hoče. Hranuje se potem v suhi in hladni kleti. Kaljivna moč se na tak način do cela zaduši in krompir ostane do novega užiten in okusen. Tako pre na Francoskem ravnajo gospodinje z krompirjem.

M. Kako rijine madeže iz perila spraviti. Vzame se tako imenovane cinkove soli, vitriol tudi beli vitriol imenovan, raztopi v vodi in z to vodo madeži v perilu perejo. Na to se potem celi kos perila, srajce, rutice ali kar bodi v topli vodi izpere in madeži preminejo. Železna sol, ki ravno madeže v belem perilu dela, se v cinkovi soli raztopi in tako iz perila odpravi. Deteljna sol, ki se tudi pogosto za isti namen rabi, je posebno za večkratno pranje istega perilnega kosa, preostra in lahko platno pregloda.

Gospodarske in tržne novosti. Zimna pa tudi jarina, sadovno drevje in vinogradi skoro povsod dobro kažejo na Slovenskem pa tudi po drugod; nepovoljni glasovi nam dohajajo le iz Slezijske in Tirolske; ondi je zima uničila zimino, morali so njive preorati in jarino sejati, tudi miši so storile mnogo škode, tukaj pa so zimski mrazovi poškodili vinsko trto tako, da so okice večjidel postale črne in odpale, na Ogerskem okoli Kaniže so setve meseca marca tudi trpele zavolj silnega mraza, so si pa sedaj zopet opomogle; na Českem so spomladanski vetrovje polomili mnogo pitovnega pa tudi drugega lesa; na Ogerskem, zlasti blizu Pešta tožijo o dragoči delavcev, fl. 1:50—2:50 tirjajo na den, to pa z hrano vred; to je tem bolj hudo za posestnike, ker nima vino nobene cene; ljudje pijejo rajši pivo, ali „šnops“, ker je vino zaradi prevelikih dač in pri krčmarjih še zaradi silnega

„daca“ predrago pitje. Vinska trta je sploh dobro dozorela, zimo srečno prestala in sedanje hladno vreme prezgodno gnanje dobro zadržava; če ne pridejo hude slane ali toče, nadjajo se povsod vesele ker obilne bratve. Kupčija pa sploh že več mesecev nekako v ceni stoji, bodi zrnje, vino ali živina, ki se na prodaj ponudi. Na Francoskem je trs že precej izgnal in je toraj bil močno poškodovan, ko so nedavno močne slane pritisnile; največ kvara pa dela tamošnjim vinogradom trtna uš, ki je po mnogih krajih $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ vinogradov do čista pokončala!

Sejmovi na Štajerskem. 1. maja Celje, Ljubno, Verače, Lipnica, Muta, Hajdina, sv. Barbara v Halozah, Velenje, Vransko; 3. maja Podsreda, Loka, sv. Križ pri Ljutomeru, Gora ptujška; 4. maja Videm, Gornji grad, Slov. Bistrica, Straden, sv. Juri na juž. železnici, sv. Miklauž na Draslinji.

Sejmovi na Koroškem. 1. maja Kapla, Freže, Saksenburg, 3. maja sv. Andraž; 4. maja Labod, Podklošter, G. Drauburg, 6. maja Črna.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. (Priporočba spretnega lesorezca). — Popotnik po lepih „Slov. goricah“ bode zapazil pri stezah, hramih, na gričih pogostoma okusno izrezane nove podobe našega Odrešnika na križih, podobe Matere božje itd. Verno ljudstvo jih je oskrbelo. Tem leži so pa to storili, ker imajo v svoji sredini domačega umetnika stanujočega pri sv. Trojici namreč g. Leopolda Perkota. Že od l. 1868. sem izdeluje omenjeni lesorezec podobe. Nekoliko časa se je mudil pri slovečem umetniku strokovnjaku g. Gschilu v Gradcu, kjer se je še bolj izuril. Da je g. L. Perko spreten v lepem svojem opravilu, kažejo dobro izdelane podobe, raztresene po Slov. goricah in še daleko okoli, katerih je že blizu 50 izdelal. Podobe Marije, svetnikov itd. je izdelal za različne cerkve. Priporočujemo ga z dobro vestjo vsem, ki želijo oskrbeti enakih podob, temveč, ker je naš rojak. Čestokrat se najdejo križi, podobe svetnikov itd. tako slabo izdelane, da nikakor ne vzbujajo tistih požnih čutov, katere bi vzbujati imele!

Iz celjske okolice. Vsa okolica je slovenska, razun Vojniškega trga, teharskega župana in njegovega beriča. Da je stopil teharski župan v družbo izobraženih mož, ki kaj več znajo, kakor navadni „paver“, kaže to, ker si zajemlje modrosti iz turške „Cillier Zeitung“ in iz dunajskega „Kikeriki“! V Teharjih imajo neki že 2 učiteljici, ki ta posel opravljate iz zgolj človekoljubja in iz ljubezni do vbove, zanemarjene mladine, nobena ne zna slovenski! One so do srenje tudi velikodušne; zapustivše jima odločeno stanovanje, plačujete si ga same! — Ko bi pa kdo mislil, da je v Teharjih

vse tako nemčursko, kakor sta tamošnji župan in njegov berič, bi se grozno motil. Teharje je kos slovenske zemlje. „Novice“ so mnogo nježnih pesmic razglasile, ki jih je zložil A. Grabič, teharski kmet. On je budil svoje vrstnike k narodni zavednosti; on je zasejal v Teharjih seme ljubezni do maternega jezika, in to seme je obrodilo obilno sadu; le pri županu in njegovem beriču je na skalo padlo. A. G. si je naročeval slovenske časnike, ktere še zdaj rad prebira, in jih je posojedno svojim sosedom. Na tak način je vzbudil narodno čut v srcu hrabrega Miha Bizjaka, posestnika in sadjerejca na Pečovju. Zavoljo njegovih zaslug v sadjereji so mu svitli cesar podarili pred več leti srebrni križec z krono in lanjsko jesen je prejel iz cesarske pisarnice pohvalno pismo za posebno zlahntne sadike vsakovrstnega sadnega drevja.

Od Pesnice. (Potepinstvo — banka „Aetna“ in „Slovenija“.) Pred nekterimi meseci je tukaj dobro znani tat „Nudl“ na Grušovi prišel iz kajhe, a kmalu je zopet začel svojo tatinško delo v okolici; pred nekterimi dnevi celó svojo ženo tolovajsko napade, in jo z drvanco večkrat tako hudo na glavi rani, da bo morda težko kedaj zdrava. Hudobneža so sicer zopet v kajho odpeljali, boleno ženo pa v bolenišnico. Edinega otroka je milosrčen sosed začasno v skrb vzel. Z obilnimi davki obloženi srenjčani bodo morali za otroka skrbeti in za boleno ženo plačevati. — Kmalu, namreč 12. maja t. l. bo ravno četiri leta, odkar je zavarovalna banka „Aetna“ na Dunaju krido napovedala; 6. marca t. l. je likvidacijski odbor ove banke, ki že v četrto leto svojo drago delovanje razteguje, naznanil vsem zavarovalcem, da imajo za dvakrat povišano zavarovalnico doplačati, če ne, se bo rubilo. Zavarovalci so sila razsrdjeni zarad dolgočasnega likvidiranja. To velja tudi menda o naši banki „Sloveniji“. Njeni likvidacijski odbor tudi že precej dolgo dela ali nič ne dodela. Bog nas za naprej varuj takih bank!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Brezsrarni judovski listi vedno svetujejo, naj bi naša vlada 120.000 bosenskih beguncev z bajoneti izgnala na Turško. Vendar ta slovnožrečna želja se jim ne bo izpolnila. Slišimo namreč, da se bo naša vlada z Rusijo vendarle pogodila in revne begunce v domovino, katero so vsled mohamedanske krutosti morali zapustiti, nazaj spravila tako, da jih bo avstrijska vojska spremljala, ki bo Bosnijo in Hercegovino, če ne za vselej, vsaj začasno zasela; Turki se baje temu ne bodo ustavljali, ker se čutijo preslabi. — Veliko „jamranja“ je sedaj med ustavoverci, ker ne morejo z okornimi Magjari nobene nove nagodbe več dognati, čeravno so staro prisiljeni bili 2krat že začasno podaljšati, kar je pa z me-

secem majem zopet pri koncu. Do 1. junija pa se gotovo ne bodo porazumili; 15. junija doteče poslanstvo ogerskega državnega zbora, razpisale se bodo nove volitve in naposled preneha 30. junija veljavnost kupčijskih nagodeb z Nemčijo, Anglijo in Italijo, ki se je bila tudi 1/2 leta začasno podaljšala, ker se poslanci z to važno stvarjo lani niso utegnoli prav ukvarjati. Tako utegne Avstrija sred leta biti tudi sred samih nerešenih znotranjih in zunanjih prašanj, zmešnjav in nereda. A temu je kriv nesrečni dualizem in brezobzirno 10letno gospodstvo nemške in magjarske liberalne stranke. Jeni poslanci in ministri večno zborujejo, a ničesa prav ne doženejo; 740 dni je v 5 letih zboroval dunajski državni zbor in samo g. Seidl si je prizasedel 7400 fl. Blagonosnih nasledkov pa še niti liberalni listi veliko ne vidijo in zadnji čas jih pogostoma spreletava strah, da bo vseobčna sila, rastoča zmešnjava in nevarnost Avstrije mogočno tirjala konec gospodarstvu nemško-magjarske liberalne stranke. Listi, ki imajo v tej reči jako tanka ušesa, poročajo, da propade sedanje ministerstvo na Dunaju in v Peštu, če se nagodba do 31. maja ne sklene; na Ogorskem bi nastopilo ministerstvo: Majlath-Appony, vodstvo zunanjih zadev bi prevzel namesto magjarskega Andrassy-ja grof Potocki, in na Dunaju bi grof Taaffe začel ministrovati. Mogoče, vsakako pa bo treba spremembe, večina avstrijskega prebivalstva hrepeni po njej, kakor žeje umirajoči v puščavi. — Cesarstvo dolžuje nacionalnej banki 80 milijonov gld. Dolg bo treba poplačati, toda Magjari nečejo niti vinarja doplačati; tako delajo tisti Magjari, ki noč in dan upijajo, naj celo cesarstvo Magjarom, Turkom in Angležem na voljo Rusiji boj napové! — Svitli cesar in jihova 2 brata so v spomin svojega očeta, ki je vsako leto pobožno romal v Marijino-Celje, temu slovitemu svetišču blažene Marije darovali veliko in prekrasno podobo: Kristus na oljski gori. — Na cesarjevega višjega konjušnika kneza Thurn-Taxis-a je jud Bernhard Wild na ulici vpričo mnogo ljudi 2krat iz revolverja vstrelil, pa ga na srečo ni zadel, ker se je knez precej naglo mimo peljal; ugrabljeni jud je se izgovarjal z tem, da se je hotel maščevati za to, da je svoje premoženje pri banki Evropi zgubil, katerej je baje knez bil predsednik, ko je krido napovedala. — Na Moravskem prebiva 507.000 Nemcev zraven 1,510.000 Slovanov, prvi imajo 29 gimnazij in realk, drugi pa samo 9. Nemški listi se drznejo to imenovati: enakopravnost! — V Pragi je deželno kat. politično društvo obhajalo sijajn shod, pri katerem je grof Ledebur govoril o socijalnem prašanju, grof Leon Thun o nepraznovanju in skrunenju nedelje, in župnik Kopal o slabih nasledkih nove šole tako, da se liberalni listi močno jezijo, kar je sploh dobro znamenje. — Slovenci v Ljubljani so pri volitvah za mestni zastop zmagali v 3. razredu, v 2. zarad številnih uradnikov, učiteljev in penzionistov voljenje opustili, a v 1. precej glasov pri-

dobili. Kedaj bo bela Ljubljana, središče slovensko, zopet imela slovensko večino v mestnem zastopu! — Goriški Slovenci so na prizadetje društva „Soča“ obhajali več taborjev in očitno izrekli, da hočejo ostati pri Avstriji, a nikakor priti pod Italijo; da bi se pa sedanji vladini listi za to domoljubno gibanje Slovencev kaj zanimali, o tem ni skoro nič brati; sicer pa mislimo tudi mi, da bi zoper grabljive Italijane najbolje kazalo, če bi se Slovenci v Gorici, Istriji in Kranjskem, oziroma tudi na Koroškem in Štajerskem, združili v eno skupino z enim deželnim zborom; to bi Avstriji bila močna zaslonba proti italijanskemu kraljestvu.

Vnanje države. Na Ruskem dela veliko hrupa ženska Sasulič, ki je iz revolverja vstrelila v policijskega ministra Trepova, ker je bila več let od policije po nedolžnem preganjanju; zaradi poskušane ubojstva je prišla pred porotnike; ti so pa zločinko nekrivo spoznali; to je rusko vlado močno usupnilo in srd na rusko policijo in sodništvo tako vspalnilo, da je v Petrogradu, Moskvi in Kijevu prišlo do krvavih tepežev. — Nemški cesar in njegov Bismark želita sicer mir napraviti z katoliško Cerkvijo, vendar resne volje še ne kažejo nikder, djanski še jo vedno preganjata, zlasti pa širita po brezverskih šolah neverstvo in razuzdanost, izganjata nune, zapirata mešnike, da je že višjim sodnikom preveč; nedavno je eden sam rad službo popustil v Stetinu, ker ni hotel nedolžnih ljudi zavolj njihove vere še dalje nadlegovati. Holandski kralj in njegov sin se hočeta kraljevanju odpovedati in krono prepustiti kraljevemu bratu Henriku, ki je te dni snubil prusko princesinjo Marijo. Belgijanci in Francozi tega niso nič prav veseli; pravijo, da so to zanjke od Bismarkove mreže, z katero hoče bogato Holandijo za Nemčijo pridobiti. — Francoskih republikancev glavač, jud Gambetta, je te dni priromal k Bismarku in temu ponudil zvezo Francije, Anglije, Italije, Nemčije in Avstrije (?) zoper Ruse v obrambo Turčije; vendar za Francijo je zahteval, da njej Bismark vrne Alzacijo-Loreno in namesto nje pograbi Varšavo in vse primorje tje blizu do Petrograda; Bismark je judovskemu vrtoglavcu dveri pokazal in še bolj trdno stopil na rusko stran. Velika svetovna razstava v Parizu se bo slovesno odprla 1. maja. — Sv. oče Leon XIII. pripravljajo veliko okrožno pismo do vseh katoličanov ter bodo v njem povdarjali potrebo, da je rimski papež od svetnih vladarjev neodvisen. — V Španiji delajo novo šolsko postavo, vendar v porazumljenju z kat. duhovščino. — Na Angleškem je 40.000 delavcev popustilo vsako delo, ker so gospodarji hotli za 10% dnino zmanjšati; veliko fabrik stoji. — Kolumbija, država v južni Ameriki, je več let katoliške škofo in mešnike hudo preganjala, a sedaj videvša, da nič ne opravi, zopet mir sklenola. — Turški sultan je vedno v smrtnih nevarnostih, ker ga hočejo prijatelji Angležev odstaviti in umoriti tako, kakor so storili z predzadnjim sultanom. — Lakota na

Kitajskem postaja vedno silnejša; po nekaterih mestih umerje po 1000 ljudi na den; očetje prodajajo otroke, moževi žene, da se preživijo.

Turške homatije skuša Bismark poravnati ter je Rusom svetoval, naj se z vojsko odmeknejo od Carigrada nazaj v Adrijanopol, Angležem pa, naj z brodovjem zapustijo Marmorsko morje in se vrnejo v Bezikino пристanišče v Egejskem morju; Rusi so voljni, Angleži se ustavljajo. Tudi je Bismark razposlal povabilo do ministrov vseh evropskih velevlad, naj pridejo v Berlin, da se pregledajo mirovne pogodbe l. 1856 in 1871 ter složijo z mirom, kateri je bil med Rusi in Turki letos sklenjen pri sv. Štefanu blizu Carigrada; Rusi so privolili, Angleži ne. To pa kaže, da ne Rusi, ampak Angleži svetovni mir kalijo in hočejo boj, na kar tudi ošabni govori njihovih ministrov kažejo in pa velikanske bojne priprave zraven vlastnega lovljenja po zaveznikih. Ker jim je pri Avstrijancih in Francozih spodletelo, ščujejo sedaj zoper Ruse najpoprej Turke potem Grke, dalje Dance in Švede, tudi Rumune, Kurde v Aziji, mohamedance v Kavkazu skušajo privabiti. V Indiji nabirajo 200.000 mož in jih hočejo v Evropo prepeljati, 8 regimentov so jih že pripeljali v Malto, kder imajo sedaj glavno svojo orožnico. V Marmorskem morju ima admiral Hornby 40 vojnih ladij, nakupuje turških konjev za Čerkese, skuša 50.000 turških vojakov pridobiti v angleško službo pod angleškimi oficirji ter žuga polastiti se Galipolja, Carigrada in šance ob Bosporju; iz Fiume dovažajo torpedov, na Francoskem nakupujejo 10.000 konjev. Bahajo se pa, da hočejo Rusijo potlačiti in ponižati ne v naglem naskoku, ampak oslabiti njo in pomandrat v dolgotrajnem, konči 3letnem, boju in tako Turčijo ali zopet na noge postaviti ali njo sebi na korist uničiti in pograbit Egipt in Bolgarijo od Carigrada do Soluna, drugo pa zaveznikom prepustiti, le Rusija in Avstrija ne smete nič dobiti. Tej kramarski pohlepnosti Angležev nasproti se pa tudi Rusi pripravljajo na silen boj. Vsa ruska armada na kopnem in na morju je sklicana. Primorje se povsod utvrduje z šancami in baterijami; Kronstadt, Odesa, Kijev, Nikolajev, Sebastopol, Tiflis, Kars, Erzerum, Galac, Adrijanopol, Burgas in sv. Štefan so mesta, kder kupičijo ogromno orožja, streliva in živeža; Sumlo, Varno in Batum jim morajo Turki do 3. maja izročiti. Od Derkoša ob Črnem morju okoli Carigrada do Rodosta je nastavljenih v močnih šancah 700 kanonov, pričakujejo še 100 drugih z 40 možnarji za bombe. Od Carigrada blizu do Galipolja stoji 150.000 Rusov, 60.000 ob Donavu, 120.000 pa v Rumuniji in Besarabiji. Srbski knez Milan z Črnogorci vred ostane zvest ruskemu carju in oroža celo srbsko vojsko. Kaj bodo Turki in Grki storili, to še ni jasno, ker jim angleška pohlepnost tudi prav ne ugaja. Tesalijski vstaši so od Turkov jim ponujeno premirje zavrgli, mohamedanski Bosnijaki pa so sklenoli avstrijskega cesarja prositi

naj jih sprejme pod svojo oblast, ker jih turški sultan več vladati ne more.

Za poduk in kratek čas.

Celje in njegova okolica.

(Zgodovinsko - krajepisna črtica.)

IV. Gornje Celje. Kdor v Celje pride, bode težko opustil ogledati si razun omenjenih znamenitosti tudi razvaline starega celjskega grada na jugovzhodnem hribu, kamor se brez težave v dobri pol uri lahko pride. Pot drži deloma po senčnati hosti, deloma med vinogradi navkreber do kmeta, ki je poprej bil lastnik te razvaline. Na celem Štajerskem ni tako velikanskih razvalin pokrivajočih tako ogromen prostor. Še razsipano in podrto zidovje nam očitno kaže, kako trden in močen je moral biti nekdanji celjski grad. Okoli štirioglatega Friderikovega stolpa leži v največjem neredu podrto zidovje vse prepreženo z gostim bršlinom, ki ga še nekoliko razpada brani. Na južni strani se je že mnogo kamenja zvalilo v prepad, proti severu in zapadu pa grozno vesi na pečini, pod katero šumi bistra Savinja. Med ljudstvom še se nahaja marsiktera pripovedka o tem gradu in njegovih razvalinah. Tako se govori, da je od grada čez Savinjo na Šmiklavski hrib bil razpet usnjen most, kar pa ni lahko verjeti zaradi velike daljine. Tudi pravijo, da je iz gornjega Grada v mestni grad peljala podzemeljska pot in druga podzemeljska pot je peljala proti južni strani na prosto. Pod ruzvalinami je bojda še zdaj velik zaklad skrit. Ali so že Rimljani Gornje Celje pozidali ali poznej kdo drugi, tega ne vemo. Samo toliko vemo, da so že v 14. stoletju grad in mesto Celje imeli grofi Heunburški, da je oboje gospa Elizabeta Heunburška zastavila deželnemu namestniku na Koroškem Konradu Aufensteinskemu, od ktereга ju je l. 1331. Friderik Saneški za 250 mark rešil. Ravno ta Friderik Saneški je bil potem l. 1341. od cesarja Ludovika IV. z privoljenjem in priporočenjem vojvode Albrehta II. povzdignjen v grofovski stan z priimkom „Celjski“, ter je postal oče slavne rodovine celjskih grofov, ki so okoli 100 let slavno v Gornjem Celju gospodarili in si v tem kratkem času pridobili svetovno čast in oblast. Friderik I. je bil prvič oženjen z Ano, hčerjo saksonskega vojvode Janeza, od ktere je imel hčeri Ano in Katarino: drugič je bil oženjen z Dietmundo pl. Walsee, ki mu je porodila sina: Ulrika I. in Hermana I. Umril je 9. avgusta l. 1359. — Ulrik I. je bil tudi dvakrat oženjen; najpred z Adelheido pl. Öttingen in potem z Adelheido Ortenburško ter je umrl l. 1368. zapustivši iz drugega zakona edinega sina Viljema, ki pa ni imel moškega zaroda. Drugi sin Herman I. si je vzel za ženo Katarino, hčer Bosniškega kralja Stefana Tvrdko-ta, ki mu je porodila dva sina Janeza in Hermana II. Janez je umrl brez otrok; Herman II.

pa je imel z svojo ženo Ano grofico Schaumburg tri sinove: Friderika II., Hermana III. in Ludovika, in tri hčeri: Elizabeto, Ano in Barbaro. Sin Ludovik je v otroških letih umrl, Herman je zapustil samo hčer, torej se je moški rod le ohranil po Frideriku II., ki se je oženil z Elizabeto grofico Modruško, z katero je imel sina Ulrika II. in Friderika; slednji je vendar hitro umrl. Po smrti prve žene grofice Modruške oženi se Friderik z lepo pa ubogo grofico Veroniko Deseniško, kar sta mu oče in sestra Barbara, žena ogerskega kralja Sigmunda, tako zamerila, da sta Friderika v ječo vrgla, Veroniko pa vkončala. Cesar Sigmund je Friderika in njegovega sina Ulrika II. l. 1436. poknežil, kar je rod celjskih grofov na najvišjo stopnjo slave in oblasti povzdignolo. Friderik je 93 let star umrl l. 1454. Sin Ulrik II. vzeme za ženo Katarino, hčer srbskega vladarja Jurija Brankoviča; njeni trije otroci Herman, Jurij in Elizabeta so pa vsi pomrli še preden je bil Ulrik l. 1456. v Belemgradu umorjen. Tako je z Ulrikom II. zginol toliko slavni rod, ki si je v eni stotini let toliko premoženja, toliko slave in veljave pridobil, da mu ni v zgodovini najti enakega. Z celjsko grofijo se je po umoru Ulrikovem začel hud prepir, kajti 24 dedičev se je za njo oglasilo, med njimi sam cesar Friderik IV. Vdova Katarina je svoje svetovalce in podložnike z prisego zavezala, celjske grofije nikomu ne prepuštili, kdor ne spolni vseh Katarininih zahtev. Pa ravno jeni vojvoda Jan Vitovec se je na tihem z cesarjem pogodil ter mu Gornje Celje in grad v mestu izročil. Cesar vendar ni mogel vseh Vitovčevih zahtev spolniti, zato se Vitovec zopet proti cesarju obrne in bi ga kmalu bil v celjskem gradu vjel. S časoma se vendar Katarina in Vitovec z cesarjem Friderikom pogodita in mu izročita celjsko grofijo, ki je od potlej ostala pod avstrijskim žezlom. Gornje Celje so avstrijski vladarji deloma po oskrbnikih oskrbovali ali so ga dajali v zastavo; l. 1750. pa ga je cesarica Marija Terezija prodala grofu Antonu Gaisruku. Po njegovi smrti je bil posestnik tega grada njegov brat Janez Karol grof Gaisruk, potem pa tega sin Vincencij, ki je vse zagospodaril, tako da je na dražbi kupil grad Gornje Celje kmet Andrej Gorišek za 60 fl. ali kakor drugi pravijo za 35 fl. Leta 1795. še so ljudje v gradu prebivali in podoba iz tistega časa kaže, da je bil še precej v dobrem stanu. Novi posestnik pa ga je do cela razdril in kamenje za zidanje prodal. Da bi se vsaj razvaline tega slavnega grada ohranile, kupil jih je grof Wickenburg za 600 fl. in 10 tolarjev, na račun deželnih stanov in tako so zdaj te razvaline deželna lastnina in dežela dovoli vsako leto nekaj denarja za ohranjanje in vzdrževanje Gornjega Celja.

Smešničar 17. Zastavica: kakor Turk Bolgare, me na kole vesijo; Da se ne genem, me prek života vežejo: Z mečem mi zakrivljenim mojo glavo sekajo; Osrčeje mi izrežejo; Me v vedrih

domov znosijo; Z nogami me teptajo, da vse kosti mi zmanejo; Kri mojo v zemljo skrivajo; Kjer solnea žark do nje ne more; Pa zopet tje se vrnejo; Da kri v se mojo srebljejo; Pri tem veseli pevajo; Še skačejo in plešejo; Boga pa svoj'ga hvalijo, Ki mojo kri jim pi' je dal; Vsi tako z menoj delajo; To niso Turki ne, I jaz, ki me tak' mučijo, Bolgar jaz nisem ne; Mučitelji Slovenci ste; Kdo sem pa neki jaz? Dr. J. P.

Vinška trta

Razne stvari.

(Blagoslovljenje dijaškega semenišča) v Mariboru se bo vršilo v sredo 1. maja. Slovesnost se začne ob 8. uri predpoldnem: prijatelji novega zavoda so uljudno povabljeni.

(Najstarejši mešnik na Štajerskem) morebiti v celi Avstriji je umrl, namreč stolni prošt v Gradcu preč. g. Franc Praš, 97 let star.

(Iz Slov. Bistrice) se nam piše, da so tamošnji žandarji z pomočjo konjiških zgrabili glasovitega tata Jož. Pirša iz Kostrivnice, to pa v Ločah pri posestniku Štefanu Lebru, ki je ničvredneža nad kletjo v krmi skritega imel.

(Kresijsko poslopje v Mariboru) daje 1400 fl. letnih dohodkov, ali nič ne moremo zvedeti, kako in kde marib. okrajn. zastop, ali jegovi odborniki, to svoto porabijo? Kdor kaj več vé, naj to izpove!

(Svitli cesar so pomilostili) na smrt obsojena morivec Jakoba Čurina in Tomaža Čelana; prvi bo 16 let zaprt, drugi pa svoje žive dni.

(Izredna požrtvovalnost). Milostljivi škof Dobrila so za dijaško semenišče v Trstu darovali 40.000 fl.; grof Lilienthal v Gradcu pa družbi duhovnikov graške škofije 20.000 fl.

(Družba sv. Mohorja) v Celovcu je kupila hišo barona Sterneka za 27.000 fl.

(Vinski sejm) napraviti je sklenola ptujška podružnica štajerske kmetijske družbe; če bo tako počasna, kakor mariborska, tedaj še bomo dolgo čakali na vinski sejm v Ptuj.

(Strašen požar) je 19. t. m. v Sp. Jablanah fare Cirkovške 9 posestnikom pokončal hiše in hleve, tudi je pogorelo 12 glav živine; škode je 24.500 fl.

(Velik sod) so izdelali v Kaniži na Ogorskem in ga bodo v Pariz odposlali na svetovno razstavo; sod ima 82 dog, ki so po 5³/₄ metra dolge in po 60 centm. debele; samo delo je stalo 10.000 fl.

(† G. Janez Lipold) posestnik in trgovec v Mozirju, bivši deželni in državni poslanec Slovencev je 18. t. m. po dolgotrajni boleznini umrl 68 let star. Ranjki je bil vselej blagodušen slovenski narodnjak in v savinjski dolini mnogopoštovan mož. Naj počiva v miru!

(Zavolj osepnice) je morala šola pri sv. Urbanu zvanaj Ptuj biti zapreta. Ker osepnice ponehavajo, se bo po veliki noči zopet odprla. Tukajšnji zdravnik ni g. Ferk, ampak gosp. Simon

Krajnc; z tem bodi pomota v 15. šte. „Slov. Gosp.“ popravljena!

(Za dijaško semenišče „Maksimilijanum-Viktorinum“) je daroval Franc Kač iz Verbja v Žavski fari 50 gld. — Gospodična Roza Albenberg v Mariboru je sporočila 300 gold. — Mil. knez in škof za olepšanje semeniške kapele 500 fl. Č. g. Fr. Sorčič 100 gld. — Č. g. Fr. Kosar obligacijo 100 gld. — Č. g. M. Kovačič 50 fl. — Č. g. Fr. Hirti 20 gld. — Č. g. Ivan Skuhala 30 fl. Neime-novan 5 fl. N. N. 2 fl. letnega doneska.

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Ivan Ozmec župnik v Šetalah stopi v stalni pokoj. Provizor v Šetalah postane ondotni kaplan č. g. Lovr. Janžekovič, za kaplana pa pride č. g. Ivan Stanjko. — Č. g. Jernej Voh, I. kaplan v Konjicah stopi zavolj boleznini v začasni pokoj, in na njegovo mesto pride č. g. Ivan Mlakar. Nadalje so predstavljene č. g. kaplani: Jož. Rostaher k sv. Križu pri Slatini II.; Mat. Slekovec v Cirkovici; — Andr. Vodušek v Središče; — Jož. Kočever v Grize; — Jož. Pajmon v Loko; Štefan Mohorko v Dramlje, Franc Arnuš v Selnico nad Mariborom. Druga kaplanija v Vojniku ostane začasno izpraznjena. Umrl je č. g. Ivan Jakopina, duhovnik v pokoj, star 39 let.

Dražbe III. 27. apr. Marija Denike v Račah 46.287 fl. Janez Wolf v Mariboru 2015 fl. 29. apr. Martin Strojnik v Obrežu 1124 fl. Marija Šebat v Lembergu 1260 fl. Martin Romič v Babjem vrhu.

Listič uredništva in opravištva. G. V. Šk. v Z. v dopisih se morajo imena razločno izpovedati, vsaj za urednika, smešničarji nam bodo dobro došli, le pošljite nam jih. Inserat Slavije, dopis iz Babinec in Celja prihodnjic!

Loterijske številke:

V Trstu 20. aprila 1878: 54, 37, 18, 64, 78.

V Lincu " " 13, 43, 26, 73, 77.

Prihodnje srečkanje: 4. maja 1878.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1⁴³/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78¹/₂ funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tarsica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor	9	50	6	40	6	—	3	40	6	30	6	40	7	50
Ptuj	9	10	6	20	6	—	3	60	6	30	6	—	6	80
Ormuž	8	90	6	50	5	40	3	25	6	60	7	80	4	17
Gradec	9	53	6	41	6	34	3	70	6	58	6	30	5	77
Celovec	9	42	6	41	6	52	3	12	6	18	4	46	6	14
Ljubljana	10	26	6	68	5	92	3	77	6	88	7	3	6	83
Varaždin	8	80	7	20	6	20	3	80	6	40	6	80	7	30
Zagreb	8	90	7	—	5	20	3	20	6	40	7	60	7	40
Dunaj	11	55	8	60	9	75	7	35	8	65	—	—	—	—
Pešt	11	45	7	88	8	90	6	88	7	42	5	—	—	—

Vsim udom Celjske Čitalnice srčni pozdrav pri mojem odhodu iz Celja.

Ferdo Dietinger,
urar.

Služba potujočega učitelja.

Pri deželni sadje- in vinorejski šoli blizu Maribora se proti četrletnej odpovedi 1. junija t. l. oddaje služba potujočega učitelja. On mora sploh imeti potrebnih teoretičnih in praktičnih vednostij v kmetijskem gospodarstvu, posebič pa v sadje- in vinorejstvu, potem v kletarstvu, ter zmožen biti ove svoje vednosti kmetickemu prebivalstvu spodbudljivo razlagati. Plače dobi 800 fl. kot stalen znesek, 700 fl. pa mu je odmerjenih za potovanja zunaj Maribora kot dnevno in potno plačilo. Prošniki morajo nemškega in slovenskega jezika popolnem zmožni biti ter naj gori omenjene vednosti potrjujoča svoja spričevala in pismeno prošnjo do 6. maja t. l. vložijo pri štajerskem deželnem odboru v Gradcu. Želi se tudi, da bi se prošniki pri ravnateljstvu vinorejske šole osebno glasili.

V Gradcu 13. aprila 1878.

1—2

Štajerski deželni odbor.

Hiša

s 500 □ sežu. grunta se prodá po nizki ceni v Mariboru (Grazervorstadt, Dammgasse). Več se izvê pri posestniku

Janez-u Wergles-u
Mellingerstrasse, št. 64.

Za penzijonista

primerna hiša se zamore kupiti proti malim izplačevanjem po obrokih 2 uri od Maribora pri železniški postaji Maria-Rast (Ruše). Hiša je iz nova pozidana, ima 9 sob, 3 umetna ognjišča (šparherd) v 3 kuhnjah, 2 kleti, 1 kravji in 2 svinjska hleva, 3 drvarnice, 1 bučelnjak in 2 vrta za sočivje, daje na mesec 25 fl. najemščine; 1200 fl. zamore kupec prevzeti hranilničnih denarjev na posestvu vknjiženih.

3—3

Miha Vožnik.

Sirovi loj

kupujeja vsaki čas po najvišji ceni

Karl Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarija in milarnica,
zaloga vžigalnih, svetilnih in masčobnih tvarin

v CELOVCI na Koroškem.

2—2

Prostovoljna dražbena prodaja zemljišč.

Josip Svet-ova zemljišča v Drešinji vasi pri Celju, obsegajoča več ko 47 oral skoraj samih njiv in travnikov in prav lep vinograd v Kasasih, se bodo pri prostovoljni sodnijski dražbi dne 2. in 3. majnika 1878 prodajala na dvajset kosov, in sicer na zemljišču samem v Drešinji vasi. Dražbeni pogoji ležijo na spregled pri c. kr. okrajni sodnji Celjski in v pisarnici g. Dr. Josipa Serneca v Celju.

LIVARNA,
Badgasse Nr. 9
blizo sl. cerkve.

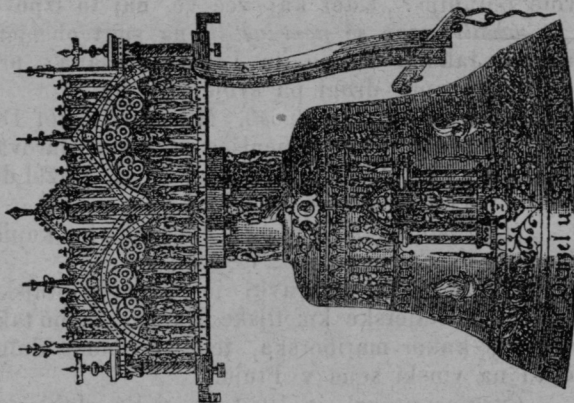

Številnih priznajil
za zlite zvonove
je priredjenih za
ogled.

C. kr. izk. pr.

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov
v MARIBORU

zliva posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvo; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Ilustrirane obrazce dopošljemo, kdor jih želi, brezplačno po pošti!

10—14